

Міністерство освіти і науки України
Житомирський національний агроекологічний університет

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра туризму

„Затверджую”

Ректор Житомирського національного
агроекологічного університету
проф. Скидан О. В. _____

„_____” _____ 2017 р.

Програма

фахових випробувань з „Географії туризму” для вступу на навчання
з галузі знань 24 „Сфера обслуговування”
спеціальності 242 „Туризм”
ОР „Бакалавр”_на базі споріднених спеціальностей

Програму підготовлено:

к. г. н. доцент кафедри туризму
Нестерчук І. К.

Програма затверджена:

на засіданні кафедри туризму
протокол № 3 від 14. 12. 2016 р.

Житомир
2017

ВСТУП

На теренах України ринок праці у сфері туризму переживає справжній „кадровий голод”: туристичним компаніям не вистачає близько 50% працівників середньої ланки і 80-90% - співробітників вищого менеджменту.

Вирушити на зміцнених крилах високої фахової підготовки у сфері туризму, симбіозу теорії та практики, виявившись конкурентоздатними на сучасному ринку праці, крок за кроком втілюючи в дійсність свої мрії вам допоможуть тільки новітні освітні технології у Житомирському національному агроекологічному університеті.

Ґрунтовна освіта зі спеціальності „Туризм” освітнього рівня „Бакалавр” стане фундаментальними підвалинами на шляху кар’єрного зростання в цій сфері.

Кваліфіковані викладачі кафедри туризму навчать Вас розробляти програми турів, визначати шляхи підвищення якості прийому та обслуговування туристів, ознайомлять з організацією та технологією надання туристичних послуг на внутрішньому та міжнародному ринку, укладати договори, комплексно досліджувати ринок туризму, вільно володіти професійними комп’ютерними програмами та іноземними мовами, мистецтвом ведення переговорів з клієнтами та партнерами.

Студенти спеціальності „Туризм” чотири роки вивчають іноземні мови, географічні, економічні, управлінські дисципліни - все у доповненні до діяльності у туризмі. Ви здобудете у нас глибокі знання у галузі світової культури і мистецтва, вітчизняної і зарубіжної літератури, країнознавства, добре знатимете карту світу, де знаходяться країни та континенти, їх природні та рельєфні особливості. Ці знання знадобляться, щоб зацікавити клієнта і розповісти йому про нюанси того чи іншого маршруту та стати гідями. Велика увага приділена дисциплінам, пов’язаним з екскурсійними послугами. Наприклад, ви вивчите релігійні і гастрономічні традиції різних країн - адже гіду доводиться не просто розповідати про визначні пам’ятки, але і супроводжувати туристів до готелю і ресторану. Багато уваги присвятять географії туризму, краєзнавству, країнознавству. Вас навчать формувати туристичні тури і екскурсійні програми із врахуванням особливостей туристичних зон і центрів і побажань клієнтів, ознайомлять з особливостями трансферу - проїзду туристів від місця прибуття до місця проживання. Головне завдання фахівця з туризму - довідатися все можливе і неможливе про тури і готелі: чим і як там годують, які пропонують номери, чи існують дитячі екскурсії тощо. Акцент робиться на вивченні управлінських дисциплін - як загальних, так і причетних до діяльності турфірм. Освоюючи комп’ютерні програми, розроблені спеціально для турбізнесу, студенти навчаються працювати в інтернеті, знайомляться з системами бронювання.

Передбачений великий об’єм практики у туроператорських компаніях і туристичних агентствах м. Житомир та області (для більшості з них дані підприємства є першим робочим місцем). Студенти беруть участь у рольових іграх: на заняттях із оформлення віз заповнюють анкети, відвідують відомі житомирські готелі, ресторани та туристичні фірми. Стажуються студенти і в агентствах: тут вони вчаться розбиратися у складних ситуаціях, здобувають навички спілкування з клієнтами, колегами, партнерами, у тому числі й іноземною мовою. Найохочіше туркомпанії беруть практикантів на посади кур’єрів та секретарів, іноді - помічниками туроператорів. На тривалі стажування за кордон студенти зазвичай вирушають до країн, популярних серед наших співвітчизників: Туреччини, Єгипту, Іспанії, Болгарії, Греції. Є й інші варіанти: студенти, наприклад, стажуються в США, Новій Зеландії, Китаї, працюючи аніматорами, трансферменами, секретарями на ресепшн.

Посади, які можуть обіймати випускники спеціальності „Туризм”: директор/заступник директора готелю, завідувач господарства/заступник завідувача господарства, керівник (менеджер) приймального відділення готелю, старший порт’є, начальник відділу реалізації або маркетингу, менеджер з резервування місць, директор ресторану і служби обслуговування, менеджер з організації банкетів та інших заходів, тревел-менеджер (travel manager), директор/заступник директора туристичного бюро, керівник різних відділів туризму (сільський туризм, курортний відпочинок), організатор поїздок, організатор

міжнародних турів, туроператор, гід-перекладач, туризмознавець, інструктор-методист з туризму, інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму).

Фахівця у сфері туризму найкраще підготують тільки у Житомирському національному агроекологічному університеті, який буде володіти різнобічними знаннями у сфері географії, економіки, юриспруденції, культурології, історії, етики спілкування, психології тощо.

Мета фахових випробувань для вступу на навчання з'ясування теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, їх відповідність вимогам освітньої характеристики спеціальності «Туризм». Випробування передбачає тестування з дисципліни: Географія туризму.

Для підготовки до фахових випробувань рекомендується користуватися наведеною у програмі літературою.

ТЕМАТИКА
для підготовки до випробувань
для вступу на навчання
з галузі знань 24 „Сфера обслуговування”
спеціальності 242 „Туризм”
ОР «Бакалавр»

ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ

1. Географія туризму історичні віхи розвитку.
2. Географія туристських потоків.
3. Географія туристських доходів.
4. Географія туристських витрат.
5. Географічна оцінка туристичних ресурсів.
6. Природні туристичні ресурси.
7. Культурно-історичні ресурси туризму.
8. Географія рекреаційних видів туризму.
9. Географія активних видів туризму.
10. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму.
11. Географія ділового туризму.
12. Географія релігійного туризму та паломництва.
13. Географія міського туризму.
14. Географія сільського зеленого туризму.
15. Географія екологічного туризму.
16. Географія туризму в радіаційно-забруднених зонах внаслідок аварії на ЧАЕС.
17. Географія туризму на територіях природно-заповідного фонду.
18. Географія туризму на аквально-територіях.
19. Географія туризму та агроландшафти.
20. Географія туризму та природно-антропогенні небезпечні процеси і явища та сучасна екологічна ситуація в межах регіону.
21. Географія туризму і антропогенна перетвореність ландшафтів Житомирщини, як індикатор господарського використання та впливу.

**ЗРАЗОК ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
З ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 24 „СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ”
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 242 „ТУРИЗМ”
ОР «БАКАЛАВР»**

1) *Оберіть правильне визначення терміну туризм.*

- 1) це багатогранне явище, тісно пов'язане з економікою, історією, географією, архітектурою, медициною, культурою, спортом та іншими науками;
- 2) це територія, що має в розпорядженні об'єкти туристського інтересу і пропонує певний набір послуг, необхідних для задоволення потреб туристів;
- 3) сукупність підприємств матеріального виробництва і невиробничої сфери, що забезпечує виробництво, розподіл, обмін і споживання туристських послуг, освоєння і експлуатацію туристських ресурсів, а також створення матеріальної бази туризму.

2) *Що розуміють під об'єктом географії туризм.*

- 1) є ринок туристичних послуг;
- 2) форми його територіальної організації, які формуються за конкретних умов ринкового середовища, (і відтворюючи сукупну дію об'єктивних умов та суб'єктивних чинників на певній території;

3) оцінка рекреаційних (туристичних) ресурсів, в тому числі для окремих видів туризму, обґрунтування та пошук засобів їх ефективного використання.

3. Оберіть правильне твердження терміну відпочинок (дозвілля).

1) це специфічна діяльність людини не спрямована на задоволення нагальних потреб; - будь-яка діяльність (або бездіяльність) спрямована на відновлення сил людини;

2) тимчасовий виїзд людей з місця свого постійного проживання в іншу країну або місцевість у межах своєї країни з метою оздоровлення, пізнання, професійно-ділових та інших цілях, без заняття оплачуваною діяльністю у відвідуваному місці на термін, що перевищує 24 години до одного року й із зобов'язанням покинути країну або місце перебування в певний строк;

3) попередньо розроблений комплекс туристичних послуг, який поєднує не менше ніж дві такі послуги, що реалізується або пропонується для реалізації за визначеною ціною, до складу якого входять послуги перевезення, послуги розміщення та інші туристичні послуги, не пов'язані з перевезенням і розміщенням (послуги з організації відвідувань об'єктів культури, відпочинку та розваг, реалізації сувенірної продукції тощо).

4. Під туристським потенціалом розуміють.

1) це досить ємне поняття, що включає кілька детермінант, які й визначають туристську привабливість території;

2) сукупність усіх засобів і можливостей сприятливих розвитку туризму на території, іншими словами туристський потенціал території – це сукупність ресурсів;

3) сучасний стан економічного розвитку (готельний фонд, система культурно-побутового обслуговування, інженерні і транспортні інфраструктури, рівень благоустрою).

5. Що розуміють під туристським потоком.

1) це форма взаємодії між місцем призначення, де є пропозиція (наприклад, туристична привабливість чи атрактивність), і місцем відправлення, де існує попит чи дефіцит подібних послуг і товарів;

2) кількість прибуттів (вибуттів) і тривалість перебування;

3) одна доба, проведена одним туристом у певній країні (місці призначення).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Географія туризму [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Аріон, С. І. Уліганець ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : ВГЛ „Обрії”, 2009. - 172 с.
2. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) - К.: Альтерпрес, 2002. - 436 с.
3. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручн. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
4. Рутинський М. Й. Географія туризму України: навч.-метод. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
5. Смаль І. В. Географія туризму та рекреація: словник-довідник. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2010.
6. Смаль І. В. Основи географії рекреації і туризму: навч. посіб. - Ніжин: Видавництво НДПУ імені Миколи Гоголя, 2004.
7. Стафійчук В.І. Рекреалогія : навч. посіб. – 2-е вид. / В.І. Стафійчук – К. : Альтерпрес, 2008.- 264 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Оцінка “відмінно” виставляється абітурієнтам, які в повному обсязі виконали тестові завдання, продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; адекватно оперують ними при розв'язанні завдань; виявили творчу самостійність, здатність аналізувати факти, які стосуються туристських і рекреаційних проблем. Сумарна кількість балів складає 90-100;

“добре” виставляється за умови достатньо повного виконання тестових завдань. Розв'язання завдання має бути правильним, логічно обґрунтованим, демонструвати знання теоретичного матеріалу, творчо-пізнавальні уміння. Разом з тим у роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок. Сумарна кількість балів – 75-89;

“задовільно” виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, як правило, носять фрагментарний характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що абітурієнт недостатньо обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни і не може критично оцінити туристські факти, явища, ідеї. Сумарна кількість балів – 60-74;

«незадовільно» виставляється за неправильну або неповну відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни та її понятійно-категоріального апарату абітурієнт зовсім не знає. Відповідь вказує, що програмовим матеріалом абітурієнт не володіє. Сумарна кількість балів не досягає 60.